

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง รัฐวิสาหกิจที่อยู่ภายใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๓
(กรณีบริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน))

กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม ได้มีหนังสือ ด่วนมาก ที่ รส ๐๖๑๒/๓๗๙๕ ลงวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า ในการดำเนินการตามนโยบายแปรรูปรัฐวิสาหกิจโดยอาศัยบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติทุนรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๔๒ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๔๔ เห็นชอบตามนัยแห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว และอนุมัติให้เปลี่ยนทุนของการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทยเป็นหุ้นและจัดตั้งเป็นบริษัทมหาชนจำกัด ซึ่งได้มีการจดทะเบียนจัดตั้งบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) แล้ว เมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๔ โดยกระทรวงการคลังเป็นผู้ถือหุ้นทั้งหมด และตามมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติทุนรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๔๒ บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ได้รับโอนบรรดากิจการ สิทธิ หนี้ ความรับผิดชอบและทรัพย์สินของการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย ซึ่งรวมถึงหุ้นจำนวนร้อยละ ๒๔.๒๙ ที่การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทยถืออยู่ในบริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) ไปด้วยนับแต่วันที่ได้จดทะเบียนจัดตั้งบริษัทฯ จึงมีผลเป็นการเปลี่ยนแปลงผู้ถือหุ้นในบริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) คือ ณ วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๔ บริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) มีผู้ถือหุ้นประกอบด้วย กระทรวงการคลังถือหุ้นร้อยละ ๔๗.๘๗ บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ถือหุ้นร้อยละ ๒๔.๒๙ และธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ถือหุ้นร้อยละ ๗.๘๖

จากข้อเท็จจริงดังกล่าวจึงเกิดประเด็นในการพิจารณาข้อกฎหมายที่ต้องใช้บังคับกับบริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) โดยหน่วยงานภายในกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม มีความเห็นทางกฎหมายแยกเป็น ๒ ฝ่าย ดังนี้

ความเห็นแรก เห็นว่า การที่การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นกิจการของรัฐที่มีพระราชบัญญัติจัดตั้งโดยเฉพาะจึงเป็นรัฐวิสาหกิจตามมาตรา ๖ (๑) แห่งพระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๓ ได้แปรรูปเป็นบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ตามพระราชบัญญัติทุนรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยมีกระทรวงการคลังถือหุ้นทั้งหมด ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๔ เป็นผลทำให้บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) มีสถานภาพเป็น “รัฐวิสาหกิจ” ตามมาตรา ๖ (๒) แห่งพระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๓ ส่งผลให้ปัจจุบันผู้ถือหุ้นของบริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) ประกอบด้วยกระทรวงการคลัง ถือหุ้นร้อยละ ๔๗.๘๗ บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ถือหุ้นร้อยละ ๒๔.๒๙ ธนาคารกรุงไทย จำกัด

(มหาชน) ซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจตามมาตรา ๖ (๒) แห่งพระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ฯ ถือหุ้นร้อยละ ๗.๘๖ และประชาชนทั่วไปถือหุ้นที่เหลืออีกประมาณร้อยละ ๒๐ ดังนั้น บริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) จึงไม่เป็นรัฐวิสาหกิจตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๓ เนื่องจากมีกระทรวง ทบวง กรม หรือทบวงการเมืองที่มีฐานะเทียบเท่า หรือรัฐวิสาหกิจตามมาตรา ๖ (๑) แห่งพระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ฯ มีทุนรวมอยู่ด้วยไม่เกินร้อยละห้าสิบ ทำให้ไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าว ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๔ และมีผลทำให้สหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจบริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) ซึ่งจัดตั้งขึ้นโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว สิ้นสภาพไปตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๔ พร้อมกันด้วย อย่างไรก็ตาม บริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) ยังคงเป็นรัฐวิสาหกิจตามมาตรา ๔ (ค) แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒

เมื่อบริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) ไม่ได้เป็นรัฐวิสาหกิจตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๓ จึงต้องอยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายแรงงานที่ใช้บังคับกับภาคเอกชน คือ พระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๘ พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ พระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. ๒๕๓๗ และพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ เนื่องจากไม่เข้าข่ายยกเว้นตามกฎหมายดังกล่าว และการจัดตั้งสหภาพขึ้นใหม่หรือการยื่นข้อเรียกร้องให้มีการกำหนดหรือแก้ไขข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้าง ต้องดำเนินการตามพระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๘

ความเห็นที่สอง เห็นว่า ตามบทบัญญัติมาตรา ๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๓ บัญญัติให้รัฐวิสาหกิจทั้งหลายอยู่ภายใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัตินี้ไม่ว่ากฎหมายจัดตั้งรัฐวิสาหกิจนั้นหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องจะกำหนดไว้เช่นใดก็ตาม เว้นแต่รัฐวิสาหกิจที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาตามวรรคหนึ่ง ดังนั้น แม้บริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) จะมีได้เป็นรัฐวิสาหกิจตามความหมายในมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าว แต่ยังคงเป็นรัฐวิสาหกิจตามมาตรา ๔ (ค) แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ บริษัทฯ จึงยังคงต้องอยู่ภายใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัตินี้ รวมถึงสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจบริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) ยังคงอยู่และดำเนินการต่อไปได้ตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๓

เนื่องจากนโยบายของรัฐบาลที่จะดำเนินการแปรรูปรัฐวิสาหกิจอื่น ๆ ที่มีกฎหมายจัดตั้งเป็นการเฉพาะเป็นบริษัทจำกัด หรือบริษัทมหาชนจำกัด ตามพระราชบัญญัติทุนรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๔๒ อีก ดังนั้น เพื่อให้กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมได้มีบรรทัดฐานในการบริหารพระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๓ ต่อไป จึงขอหารือว่า

๑. ตามบทบัญญัติในมาตรา ๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งบัญญัติว่า “ให้รัฐวิสาหกิจทั้งหลายอยู่ภายใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัตินี้ไม่ว่ากฎหมายจัดตั้งรัฐวิสาหกิจนั้นหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องจะกำหนดไว้เช่นใดก็ตาม เว้นแต่รัฐวิสาหกิจที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาตามวรรคหนึ่ง” และตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติ

ดังกล่าว ได้กำหนดความหมายของ “รัฐวิสาหกิจ” หมายความว่า

(๑) องค์การของรัฐบาลตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์การของรัฐบาล หรือกิจการของรัฐตามกฎหมายที่จัดตั้งกิจการนั้น และให้หมายความรวมถึงหน่วยงานธุรกิจที่รัฐเป็นเจ้าของ

(๒) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่กระทรวง ทบวง กรม หรือทบวงการเมืองที่มีฐานะเทียบเท่า หรือรัฐวิสาหกิจตาม (๑) มีทุนรวมอยู่ด้วยเกินร้อยละห้าสิบ

คำว่า “รัฐวิสาหกิจ” ตามบทบัญญัติดังกล่าวข้างต้น จะหมายความว่าเฉพาะรัฐวิสาหกิจตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๓ หรือรวมถึงรัฐวิสาหกิจที่มีการกำหนดไว้ในกฎหมายอื่นด้วยหรือไม่

๒. การเปลี่ยนผู้ถือหุ้นในบริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) จากการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย เป็นบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) มีผลเป็นการเปลี่ยนแปลงที่กระทบต่อสถานภาพความเป็นรัฐวิสาหกิจของบริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) ซึ่งอยู่ภายใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๓ หรือไม่ อย่างไร และจะมีผลต่อสถานภาพของสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจบริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) ด้วยหรือไม่ หากมีผลจะมีผลเมื่อใด และถ้าไม่ตกอยู่ภายใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๓ บริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) จะตกอยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายแรงงานที่ใช้บังคับกับภาคเอกชน คือ พระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๘ พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และพระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. ๒๕๓๗ หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๙) ได้พิจารณาประเด็นข้อหารือดังกล่าว โดยได้รับฟังคำชี้แจงจากผู้แทนกระทรวงการคลัง (สำนักงานปลัดกระทรวง) ผู้แทนกระทรวงแรงงาน และสวัสดิการสังคม (สำนักงานปลัดกระทรวงและกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน) ผู้แทนบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) และผู้แทนบริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) แล้ว เห็นว่ามีประเด็นการพิจารณาอยู่ ๓ ประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง รัฐวิสาหกิจที่อยู่ภายใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๓ จะหมายถึงรัฐวิสาหกิจประเภทใดบ้าง เห็นว่า มาตรา ๕^๑ แห่งพระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๓ ที่บัญญัติให้รัฐวิสาหกิจทั้งหลายอยู่ภายใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว มีเจตนารมณ์เพื่อแก้ปัญหาที่แต่เดิมมีรัฐวิสาหกิจบางแห่งที่แม้จะเข้าลักษณะเป็นรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายบัญญัติพนักงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งมีข้อความเช่นเดียวกับบทนิยามศัพท์ตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติ

^๑ มาตรา ๕ พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับแก่รัฐวิสาหกิจตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

ให้รัฐวิสาหกิจทั้งหลายอยู่ภายใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัตินี้ไม่ว่ากฎหมายจัดตั้งรัฐวิสาหกิจนั้นหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องจะกำหนดไว้เช่นใดก็ตาม เว้นแต่รัฐวิสาหกิจที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาตามวรรคหนึ่ง

แรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๓ แต่กฎหมายที่จัดตั้งรัฐวิสาหกิจนั้นบัญญัติให้ไม่ต้องอยู่ในบังคับของกฎหมายแรงงานสัมพันธ์ พระราชบัญญัติดังกล่าวจึงมุ่งหมายแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ ก่อนหน้านั้นทั้งหมดที่ระบุการยกเว้นให้มาอยู่ในบังคับพระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ด้วย และเพื่อให้พระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๓ เป็นกฎหมายกลาง (uniform law) ใช้บังคับแก่รัฐวิสาหกิจที่จะจัดตั้งขึ้นต่อไปในอนาคต แต่โดยที่มาตรา ๖^๒ แห่งพระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๓ ได้นิยามคำว่า “รัฐวิสาหกิจ” ไว้โดยเฉพาะด้วย จึงต้องพิจารณาตีความให้สอดคล้องกัน การวินิจฉัยว่ารัฐวิสาหกิจใดจะอยู่ภายใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๓ หรือไม่ จึงต้องใช้บทนิยามศัพท์ในมาตรา ๖ เป็นหลัก หากเข้าลักษณะเป็นรัฐวิสาหกิจตามบทนิยามศัพท์ในมาตรา ๖ แล้ว ย่อมต้องอยู่ในบังคับแห่งพระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๓ โดยไม่คำนึงว่ากฎหมายจัดตั้งรัฐวิสาหกิจนั้นหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องจะกำหนดไว้เช่นใดก็ตาม เว้นแต่จะมีพระราชกฤษฎีกายกเว้นได้ตามมาตรา ๕

ประเด็นที่สอง การเปลี่ยนผู้ถือหุ้นในบริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) จากการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย เป็นบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) จะมีผลเป็นการเปลี่ยนแปลงสภาพความเป็นรัฐวิสาหกิจของบริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) ซึ่งอยู่ภายใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๓ หรือไม่ อย่างไร เห็นว่า ตามมาตรา ๖^๓ แห่งพระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๓ ที่บัญญัตินิยามศัพท์คำว่ารัฐวิสาหกิจว่าหมายถึงองค์การของรัฐบาลตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์การของรัฐบาล หรือกิจการของรัฐตามกฎหมายที่จัดตั้งกิจการนั้น และหน่วยงานธุรกิจที่รัฐเป็นเจ้าของ ตลอดจนบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่กระทรวง ทบวง กรม หรือทบวงการเมืองที่มีฐานะเทียบเท่า หรือรัฐวิสาหกิจข้างต้นมีทุนรวมอยู่ด้วยเกินร้อยละห้าสิบนั้น มีความมุ่งหมายให้กฎหมายว่าด้วยแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ใช้บังคับเฉพาะแก่รัฐวิสาหกิจประเภทที่อยู่ในภาคกฎหมายมหาชนแท้ ๆ และบริษัทลูกของรัฐวิสาหกิจดังกล่าวเท่านั้น ดังนั้น เมื่อการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย ได้แปรรูปเป็นบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติทุนรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๒๔ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๒๘ วรรคหนึ่ง^๔

^๒ มาตรา ๖ ในพระราชบัญญัตินี้

“รัฐวิสาหกิจ” หมายความว่า

(๑) องค์การของรัฐบาลตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์การของรัฐบาล หรือกิจการของรัฐตามกฎหมายที่จัดตั้งกิจการนั้น และให้หมายความรวมถึงหน่วยงานธุรกิจที่รัฐเป็นเจ้าของ

(๒) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่กระทรวง ทบวง กรม หรือทบวงการเมืองที่มีฐานะเทียบเท่า หรือรัฐวิสาหกิจตาม (๑) มีทุนรวมอยู่ด้วยเกินร้อยละห้าสิบ

^๓ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๒, ข้างต้น

^๔ มาตรา ๒๔ ในวันที่จดทะเบียนบริษัทตามมาตรา ๒๒ ให้บรรดากิจการ สิทธิ หนี้ ความรับผิดชอบและสินทรัพย์ของรัฐวิสาหกิจ ทั้งนี้ ตามที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติโอนไปเป็นของบริษัทหรือเป็นของกระทรวงการคลังแล้วแต่กรณี

โดยมีผลสมบูรณ์เมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๔ ตามพระราชกฤษฎีกากำหนดเงื่อนไขเวลายกเลิกกฎหมายว่าด้วยการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๔๔ บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) จึงไม่เป็นรัฐวิสาหกิจในภาคกฎหมายมหาชนตามมาตรา ๖ (๑) แห่งพระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๓ จึงมีผลให้บริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) ซึ่งเป็นบริษัทลูกเปลี่ยนสภาพไม่เป็นรัฐวิสาหกิจตามพระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๓ เพราะมีผู้ถือหุ้นซึ่งเป็นกระทรวง ทบวง กรม หรือทบวงการเมืองที่มีฐานะเทียบเท่า หรือรัฐวิสาหกิจตามมาตรา ๖ (๑) ไม่เกินร้อยละห้าสิบ ดังนั้น บริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) จึงไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๓ และย่อมตกอยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายแรงงานที่ใช้บังคับกับองค์กรภาคกฎหมายเอกชนทั่วไป ได้แก่ พระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๘ พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และพระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. ๒๕๓๗ เป็นต้น

ประเด็นที่สาม การเปลี่ยนแปลงสถานภาพความเป็นรัฐวิสาหกิจของบริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) ดังกล่าวในประเด็นที่สองจะมีผลต่อสถานภาพของสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจ บริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) ด้วยหรือไม่ และจะมีผลเมื่อใด เห็นว่า เนื่องจากบริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) ได้สิ้นสภาพการเป็นรัฐวิสาหกิจที่อยู่ภายใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๓ โดยผลของกฎหมายตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๔ ดังนั้น สหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจบริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) ซึ่งเป็นสหภาพแรงงานที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายดังกล่าวย่อมสิ้นสภาพความเป็นสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจลงในวันเดียวกันด้วย และเมื่อบริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) ต้องตกอยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายแรงงานที่ใช้บังคับกับภาคเอกชนตามความเห็นในประเด็นที่สอง หากลูกจ้างหรือผู้เคยเป็นกรรมการสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจดังกล่าว ประสงค์จะจัดตั้งสหภาพแรงงานขึ้นใหม่ตามพระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๘ ก็ชอบที่จะดำเนินการตามพระราชบัญญัตินั้นได้^๔

(ลงชื่อ) ชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศานต์

(ศาสตราจารย์พิเศษ ชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศานต์)

มาตรา ๒๘ ในกรณีที่มิมีมติคณะรัฐมนตรียุบเลิกรัฐวิสาหกิจใด ให้ถือว่ากฎหมายจัดตั้งรัฐวิสาหกิจนั้นเป็นอันยกเลิกตามเงื่อนไขเวลาที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาที่ตราขึ้นเพื่อการนั้น

^๔ มาตรา ๘๖ สหภาพแรงงานจะมีขึ้นได้ก็แต่โดยอาศัยอำนาจตามบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ สหภาพแรงงานต้องมีวัตถุประสงค์เพื่อการแสวงหาและคุ้มครองผลประโยชน์เกี่ยวกับสภาพการจ้างและส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างนายจ้างกับลูกจ้าง และระหว่างลูกจ้างด้วยกัน

มาตรา ๘๗ สหภาพแรงงานต้องมีข้อบังคับและต้องจดทะเบียนต่อนายทะเบียน เมื่อได้จดทะเบียนแล้วให้สหภาพแรงงานเป็นนิติบุคคล

เลขที่การคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ธันวาคม ๒๕๔๔